

ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Rule of Law Index) ของประเทศมาเลเซีย*

ลัฐกา เนตรทัศน์**

บทนำ

หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักการที่พัฒนามาจากแนวความคิดในระบบกฎหมายของประเทศอังกฤษ โดยสาระสำคัญคือการจำกัดอำนาจรัฐด้วยกฎหมายและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของบุคคลภายใต้แนวความคิดที่ว่า การกระทำของฝ่ายปกครองหรือฝ่ายบริหารต้องอยู่ในบังคับของกฎหมายและไม่ก้าวล่วงสิทธิเสรีภาพของบุคคลโดยไม่เป็นธรรม หลักนิติธรรมจึงเป็นหลักการที่มุ่งเน้นถึงความผูกพันต่อกฎหมายของฝ่ายปกครองหรือฝ่ายบริหาร กฎหมายจึงมีความสำคัญในฐานะขององค์ประกอบของหลักนิติธรรม โดยจะต้องเป็นกฎหมายที่มีความชัดเจน มั่นคง ใช้บังคับเป็นการทั่วไป นอกจากนี้ หลักนิติธรรมยังประกอบด้วยหลักความเป็นอิสระของศาลหรือองค์กรตุลาการ การเคารพในหลักความยุติธรรม รวมถึงความสะดวกในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม^๑

ด้วยเหตุที่หลักนิติธรรมให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงเป็นหลักการที่สัมพันธ์กับหลักสิทธิมนุษยชนและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันเป็นหลักที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล หลักนิติธรรมจึงเป็นแนวคิดที่มีการถือปฏิบัติในหลายประเทศเพื่อสร้างสังคมที่มีความเสมอภาคและเป็นธรรม เพื่อสะท้อนถึงระดับหลักนิติธรรมของแต่ละประเทศ โครงการความยุติธรรมโลก (World Justice Project: WJP)^๒ จึงได้จัดทำดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมประจำปี (Rule of Law Index) สำนักรวการปฏิบัติตามหลักนิติธรรมของ ๑๒๘ ประเทศทั่วโลก ภายใต้ตัวชี้วัด ๘ ด้าน ๔๔ องค์ประกอบย่อยเพื่อแสดงภาพรวมของหลักนิติธรรมแต่ละประเทศในเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากประสบการณ์และการรับรู้เกี่ยวกับหลักนิติธรรมของประชากรตัวอย่างรายประเทศ โดยรวมมีจำนวนมากกว่า ๑๓๐,๐๐๐ คนทั่วโลก ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายมากกว่า ๔,๐๐๐ คน โดยสำรวจภายใต้องค์ประกอบ ๔ ประการของหลักนิติธรรม ดังนี้

๑) หลักความรับผิดชอบ (accountability) หมายถึง บุคคลทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล ฝ่ายปกครอง หรือประชาชน

* บทความนี้เผยแพร่เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓

** บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมาย ฝ่ายค้นคว้าและเปรียบเทียบกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (๒๕๕๕). หลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม. *จุลนิติ*, ๔๙-๖๗.

^๒ โครงการความยุติธรรมโลก (World Justice Project: WJP) เป็นองค์กรอิสระที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสาขาชีพ ทำการสำรวจและประเมินด้านการพัฒนาหลักนิติธรรมของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกผ่านตัวชี้วัดที่กำหนด ซึ่งจะสำรวจข้อมูลจากบุคคลในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย รวมถึงการรับรู้ในหลักนิติธรรมของประชาชนทั่วไป

๒) องค์ประกอบด้านกฎหมาย (Just Laws) หมายถึง กฎหมายต้องมีความชัดเจน มั่นคง เผยแพร่ให้รับรู้และบังคับใช้เป็นการทั่วไป คุ่มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล รวมถึงคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคล

๓) ความโปร่งใสของรัฐบาล (Open Government) หมายถึง การบริหาร กระบวนการตรา และการบังคับใช้กฎหมายจะต้องเข้าตรวจสอบได้ มีความเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

๔) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม หมายถึง การอำนวยความสะดวกด้านกระบวนการยุติธรรมโดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีบุคลากรที่เพียงพอในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักจริยธรรม และเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง

สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้รับการสำรวจมีทั้งสิ้น ๘ ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา และกัมพูชา^๓ บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอระดับหลักนิติธรรมของประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีคะแนนจากการสำรวจสูงเป็นอันดับ ๒ ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสะท้อนถึงจุดแข็งและประเด็นปัญหาของประเทศ เพื่อการพัฒนาสู่การเป็นประเทศที่ยึดถือหลักนิติธรรมอย่างสมบูรณ์

ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Rule of Law Index) ของประเทศมาเลเซีย^๔

จากหลักการ ๔ ประการข้างต้นได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับหลักนิติธรรมของประเทศอย่างละเอียด โดยแบ่งการสำรวจออกเป็น ๘ ด้าน ๔๔ องค์ประกอบย่อย และจัดอันดับทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และกลุ่มของรายได้^๕

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีคะแนนรวมของหลักนิติธรรมอยู่ที่ ๐.๕๘ จากคะแนนเต็ม ๑ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๘ อยู่ในอันดับที่ ๔๗ จาก ๑๒๘ ประเทศทั่วโลก และอันดับ ๒ ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เมื่อเปรียบเทียบกับ การสำรวจตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ คะแนนรวมของประเทศเพิ่มขึ้นจาก ๐.๕๔ เป็น ๐.๕๘ โดยผลการสำรวจแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

๑. การจำกัดอำนาจรัฐบาล (Constraints on Government Powers) ภายใต้แนวคิดของหลักนิติธรรมที่มุ่งควบคุมการใช้อำนาจโดยไม่ชอบธรรมของรัฐบาลหรือฝ่ายบริหาร กลไกการตรวจสอบ และการถ่วงดุลอำนาจจึงมีบทบาทสำคัญในการจำกัดการลุแก่อำนาจของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นกลไกการควบคุมโดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมาย องค์การของรัฐหรือองค์กรอิสระ ซึ่งการสำรวจระดับหลักนิติธรรม

^๓ World Justice Project. (2020). *Rule of Law Index*. Washington: World Justice Project. Retrieved July 3, 2020, from World Justice Project: https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/WJP-ROLI-2020-Online_0.pdf

^๔ สรุปความและเรียบเรียงจาก World Justice Project. (2020). *Rule of Law Index 2020*. Washington: World Justice Project.

^๕ เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๐.

โดยโครงการความยุติธรรมโลกได้แบ่งองค์ประกอบย่อยในการพิจารณาออกเป็น ๖ รายการ ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๑.๑ การจำกัดอำนาจของรัฐบาลโดยฝ่ายนิติบัญญัติ	๐.๕๘	๐.๕๙	๐.๕๙
๑.๒ การจำกัดอำนาจของรัฐบาลโดยฝ่ายตุลาการ	๐.๖๒	๐.๕๘	๐.๕๔
๑.๓ การจำกัดอำนาจของรัฐบาลโดยองค์กรเฉพาะ	๐.๖๐	๐.๕๖	๐.๕๓
๑.๔ การลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐกรณีประพฤติมิชอบ	๐.๕๘	๐.๕๙	๐.๕๘
๑.๕ การใช้อำนาจของรัฐบาลอยู่ภายใต้การตรวจสอบขององค์กรที่มีใช้รัฐ (non-governmental organizations)	๐.๕๑	๐.๕๔	๐.๕๗
๑.๖ การเข้าสู่อำนาจหรือตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐอยู่ภายใต้กฎหมาย	๐.๖๑	๐.๖๑	๐.๖๒
คะแนนรวมด้านการจำกัดอำนาจรัฐบาล	๐.๕๘		

ผลสำรวจด้านการจำกัดอำนาจรัฐบาล ประเทศมาเลเซียมีคะแนนรวม ๐.๕๘ หรือร้อยละ ๕๘ เป็นอันดับที่ ๕๐ จาก ๑๒๘ ประเทศ ซึ่งคะแนนดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ คะแนนปัจจัยการจำกัดอำนาจรัฐบาลของประเทศมาเลเซียอยู่ในอันดับที่ ๖๕ จาก ๑๒๖ ประเทศทั่วโลก แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของมาเลเซียในการควบคุมการใช้อำนาจรัฐบาล และฝ่ายบริหาร เมื่อพิจารณาถึงคะแนนองค์ประกอบย่อยด้านที่มีคะแนนสูงที่สุดคือการจำกัดอำนาจรัฐบาลโดยฝ่ายตุลาการด้วยกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจที่มีประสิทธิภาพและเป็นอิสระ ดังจะเห็นได้ว่าเป็นด้านที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค สอดคล้องกับความโดดเด่นด้านการมีกลไกควบคุมการเข้าสู่อำนาจหรือตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยของภูมิภาคเช่นเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่ามาเลเซียเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเข้าสู่อำนาจที่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยเฉพาะกระบวนการของการเลือกตั้ง และการแต่งตั้งที่ต้องเป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งพิจารณาครอบคลุมถึงความโปร่งใสของกระบวนการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นบัตรเลือกตั้ง การคุกคาม การข่มขู่ การเปิดเผยผลการเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องเป็นกระบวนการที่ตรวจสอบได้หรือมีการเปิดเผยให้สาธารณชนได้รับรู้โดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม ในแง่ของการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐโดยภาคประชาสังคมเป็นด้านที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๐.๕๗ และ ๐.๕๔ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าภาคประชาสังคมในมาเลเซีย ทั้งสื่อมวลชนและองค์กรเอกชนในประเทศยังคงขาดอิสระในการรายงานหรือวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากคะแนนด้านการจำกัดอำนาจของรัฐบาลอยู่ภายใต้การตรวจสอบของภาคประชาสังคม (องค์ประกอบที่ ๑.๕) เป็นด้านที่มีคะแนนต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

๒. การปราศจากการทุจริต (Absence of Corruption) เป็นการสำรวจการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐในการแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยจะพิจารณาจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ตำรวจ และทหาร ทั้งการทุจริตในรูปแบบของการเรียกรับสินบน การใช้อำนาจหรืออิทธิพลเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทั้งส่วนรวมและส่วนตัว การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยพิจารณาจากองค์ประกอบย่อย ๔ ประการ ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๒.๑ เจ้าหน้าที่รัฐในฝ่ายบริหารไม่ใช้สาธารณสมบัติเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน	๐.๕๗	๐.๖๐	๐.๕๐
๒.๒ เจ้าหน้าที่รัฐในฝ่ายตุลาการไม่ใช้สาธารณสมบัติเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน	๐.๗๖	๐.๖๔	๐.๖๑
๒.๓ เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารไม่ใช้สาธารณสมบัติเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน	๐.๖๒	๐.๖๖	๐.๖๐
๒.๔ เจ้าหน้าที่รัฐในฝ่ายนิติบัญญัติไม่ใช้สาธารณสมบัติเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน	๐.๔๒	๐.๔๘	๐.๔๖
คะแนนรวมด้านปราศจากการทุจริต	๐.๖๐		

ด้านการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ ประเทศมาเลเซียมีคะแนนรวม ๐.๖๐ หรือร้อยละ ๖๐ โดยด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือการทุจริตของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งหมายถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติมีการเรียกรับสินบนและใช้ตำแหน่งหน้าที่ทางราชการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน เช่น ผลประโยชน์ทางการเมือง การลงคะแนนเสียงในรัฐสภา ดังจะเห็นได้ว่าคะแนนด้านการปราศจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายนิติบัญญัติเป็นด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุด ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าอำนาจและอิทธิพลอื่นยังคงมีผลต่อการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติในมาเลเซีย การดำเนินงานจึงมิได้เป็นอิสระเท่าที่ควร แตกต่างกับฝ่ายตุลาการที่มีการทุจริตต่ำกว่าฝ่ายอื่น ๆ เห็นได้จากระดับคะแนนด้านการปราศจากการทุจริตของฝ่ายตุลาการเป็นด้านที่มีคะแนนสูงที่สุด โดยเป็นอันดับที่ ๔๓ ของโลก และอันดับ ๗ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แสดงให้เห็นว่าฝ่ายตุลาการในประเทศมีความเข้มแข็งและมีการทุจริตของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงมีกระบวนการพิจารณาคดีที่มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน โดยมีการแทรกแซงจากองค์กรอื่นน้อย

๓. ความโปร่งใสของรัฐบาล การดำเนินงานของฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลที่เปิดเผยให้มีการรับรู้โดยทั่วไปย่อมแสดงออกถึงความโปร่งใสของการใช้อำนาจ ปัจจัยในการประเมินความโปร่งใสของการดำเนินงานของรัฐบาลโดยโครงการความยุติธรรมโลกแบ่งออกเป็น ๔ องค์ประกอบย่อย ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๓.๑ การเผยแพร่กฎหมายและข้อมูลของรัฐบาล	๐.๓๓	๐.๕๔	๐.๔๔
๓.๒ สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล	๐.๔๒	๐.๕๕	๐.๕๑
๓.๓ การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม	๐.๕๑	๐.๕๕	๐.๕๗
๓.๔ กลไกในการรับข้อร้องเรียนหรือข้อวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล	๐.๔๔	๐.๖๐	๐.๕๘
คะแนนรวมด้านความโปร่งใสของรัฐบาล	๐.๔๒		

ด้านความโปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐบาล ประเทศมาเลเซียมีคะแนนรวม ๐.๔๒ หรือร้อยละ ๔๒ แม้จะมีการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้มีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก การรวมกลุ่มและการยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลได้ ดังจะเห็นได้จากคะแนนด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมเป็นด้านที่มีคะแนนสูงกว่าด้านอื่นอันแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความโปร่งใสของการดำเนินงานของรัฐบาลผ่านภาคประชาสังคมได้ แต่ยังคงเป็นด้านที่ต้องมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพราะยังมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค ในขณะเดียวกัน การสำรวจความโปร่งใสของรัฐบาล

ด้านการเผยแพร่ข้อมูลกฎหมายและข้อมูลของรัฐบาลเป็นด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่า มาเลเซียยังคงขาดกลไกในการสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของรัฐบาล โดยเฉพาะกลไกในการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร กฎหมาย และข้อมูลของรัฐบาลให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย กฎ ระเบียบ ร่างกฎหมาย และคำพิพากษา สอดคล้องกับผลสำรวจด้านสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลที่มีคะแนน อยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน ซึ่งการขาดกลไกดังกล่าวอาจนำไปสู่ปัญหาความน่าเชื่อถือของรัฐบาลมาเลเซียได้

๔. สิทธิขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบด้านการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดสำคัญ ที่จะสะท้อนถึงระดับหลักนิติธรรมของสังคม โดยสังคมที่ยึดถือหลักนิติธรรมจะให้คุณค่ากับสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนอย่างสูงสุด รวมถึงคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมิให้ถูกละเมิดโดยไม่ชอบธรรม การสำรวจ ในหมวดที่ ๔ จึงเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับในประเทศมีการฝ่าฝืนต่อสิทธิขั้นพื้นฐาน ที่เป็นสาระสำคัญหรือขัดต่อหลักการสากลมากนักน้อยเพียงใด โดยแบ่งเป็นองค์ประกอบย่อย ๘ รายการ ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๔.๑ การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและไม่มีเลือกปฏิบัติ	๐.๕๕	๐.๕๙	๐.๕๙
๔.๒ การรับประกันสิทธิในชีวิตและความมั่นคงปลอดภัยของบุคคล	๐.๕๕	๐.๕๗	๐.๕๙
๔.๓ กระบวนการอันชอบธรรมและสิทธิของผู้ต้องหา	๐.๕๘	๐.๕๔	๐.๕๑
๔.๔ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของประชาชน	๐.๕๑	๐.๕๔	๐.๕๗
๔.๕ เสรีภาพในการเลือกนับถือศาสนาและความเชื่อ	๐.๔๔	๐.๕๗	๐.๖๔
๔.๖ การคุ้มครองจากการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล	๐.๔๑	๐.๔๙	๐.๔๘
๔.๗ การคุ้มครองเสรีภาพในการรวมกลุ่ม	๐.๔๗	๐.๕๕	๐.๖๒
๔.๘ การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงาน	๐.๖๓	๐.๕๙	๐.๕๙
คะแนนรวมด้านสิทธิขั้นพื้นฐาน	๐.๕๒		

ด้านการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน ประเทศมาเลเซียมีคะแนน ๐.๕๒ หรือร้อยละ ๕๒ อยู่ในอันดับ ๘๐ จาก ๑๒๘ ประเทศทั่วโลก ซึ่งคะแนนในด้านการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ มีคะแนนอยู่ที่ ๐.๔๔ และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น ๐.๔๗ และ ๐.๔๘ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๗, ๒๐๑๘ และ ๒๐๑๙ ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย สำหรับด้านที่มีความโดดเด่นมากที่สุดคือการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงาน โดยเป็นสังคม ที่ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการรวมกลุ่ม อำนาจเจรจาต่อรอง และความเสมอภาคของแรงงาน ขณะเดียวกัน ด้านกระบวนการอันชอบธรรมและสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาเป็นด้านที่มีคะแนนถัดมา โดยมีการ คุ้มครองและเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถูกกล่าวหาและผู้ต้องขัง ไม่ว่าจะเป็นการยึดถือหลักสันนิษฐานไว้ก่อน ว่าผู้ถูกกล่าวหาบริสุทธิ์ (presumption of innocence) การมีกระบวนการจับกุมคุมขังที่ชอบธรรม และเป็นไปตามกฎหมาย สิทธิในการเข้าตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหา สิทธิในการ มีที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความในการต่อสู้คดี ตลอดจนสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังภายหลังจากถูกตัดสิน ว่ามีความผิด ในส่วนของความเสมอภาค (องค์ประกอบย่อยที่ ๔.๑) เป็นด้านที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก และภูมิภาค ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในมาเลเซียยังมีการเลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

เพศ ศาสนา และชาติพันธุ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรมที่มุ่งเน้นถึงความเสมอภาคของบุคคลเป็นอย่างดี เช่นเดียวกับด้านการคุ้มครองความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตของบุคคลที่เป็นด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับเดียวกัน โดยเจ้าหน้าที่รัฐมีการใช้อำนาจอย่างไม่ชอบธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญา ผู้เห็นต่างทางการเมือง และสื่อมวลชน ทั้งในรูปแบบของการใช้ความรุนแรง การข่มขู่ และการคุกคาม นอกจากนี้ ยังมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออก และการรวมกลุ่มของประชาชน โดยการรายงาน และการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลโดยองค์กรสื่อและประชาชนยังมีข้อจำกัดและไม่ได้เป็นอิสระเท่าที่ควร ในส่วนที่เป็นปัญหาอย่างเห็นได้ชัดคือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ดังจะเห็นได้ว่าคะแนนด้านการคุ้มครองการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าในมาเลเซียยังมีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยเจ้าหน้าที่รัฐหรือตำรวจ เช่น การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยไม่ต้องมีเอกสารรับรอง และการดักฟังการสื่อสารระหว่างบุคคลโดยปราศจากอำนาจ

๕. กฎระเบียบและความปลอดภัยในสังคม เป็นการพิจารณาถึงประสิทธิภาพของรัฐในการคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชนจากการใช้อำนาจโดยไม่ชอบธรรมก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลและทรัพย์สินของบุคคล หรือก่อให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต โดยจะสำรวจว่าสังคมนั้นมีหลักประกันเรื่องความปลอดภัยของบุคคลและทรัพย์สินหรือไม่ ทั้งในมิติของการกระทำความผิดอาญา เช่น การลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ รวมถึงการใช้ความรุนแรง การก่อการร้าย การก่อความไม่สงบ ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๕.๑ การควบคุมอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	๐.๗๕	๑	๐.๗๕
๕.๒ การจำกัดความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ	๑	๐.๙๓	๐.๙๓
๕.๓ ประชาชนไม่ใช้อำนาจโดยไม่ชอบธรรมในการจัดการความขัดแย้ง	๐.๖๑	๐.๕๙	๐.๕๘
คะแนนรวมด้านกฎระเบียบและความปลอดภัยในสังคม	๐.๗๙		

โดยรวมด้านกฎระเบียบและความปลอดภัย ประเทศมาเลเซียมีคะแนน ๐.๗๙ หรือร้อยละ ๗๙ ในส่วนขององค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค โดยเฉพาะการจำกัดความขัดแย้งเป็นด้านที่มีคะแนนเต็ม แสดงให้เห็นว่ารัฐมีกลไกในการจัดการความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพ ประชาชนภายในประเทศได้รับความคุ้มครองจากความขัดแย้งรุนแรงและการก่อการร้าย ในส่วนของการจัดการความขัดแย้งของประชาชนโดยสันติวิธี (องค์ประกอบที่ ๕.๓) แม้จะเป็นด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับดีเช่นเดียวกัน แต่ถ้ามองการพัฒนาไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางเลือกให้กับประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นย่อมจะนำไปสู่สังคมที่มีสันติภาพและความสงบสุข

๖. การบังคับใช้กฎหมาย บทบัญญัติของกฎหมายเพียงอย่างเดียวย่อมมิอาจสร้างความยุติธรรม และความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างสมบูรณ์ หากแต่จะต้องอาศัยกลไกในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นเดียวกัน ในหมวดที่ ๖ จึงเป็นการสำรวจเกี่ยวกับการส่งเสริมและบังคับใช้

กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเหมาะสม เป็นอิสระ และดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายอย่างถูกต้อง โดยแบ่งออกเป็นองค์ประกอบย่อย ๕ ประการ ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๖.๑ การบังคับใช้กฎระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ	๐.๕๒	๐.๕๙	๐.๕๓
๖.๒ การบังคับใช้กฎระเบียบไม่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลแทรกแซง	๐.๗๐	๐.๗๐	๐.๖๓
๖.๓ การมีกระบวนการทำงานไม่ล่าช้าเกินสมควร	๐.๕๗	๐.๖๒	๐.๕๐
๖.๔ กระบวนการอันชอบธรรม (due process)	๐.๕๙	๐.๕๔	๐.๔๘
๖.๕ การเวนคืนทรัพย์สินกระทำภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย และมีการกำหนดเงินทดแทนการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นธรรม	๐.๔๙	๐.๕๘	๐.๕๗
คะแนนรวมด้านการบังคับใช้กฎหมาย	๐.๕๗		

ด้านการบังคับใช้กฎหมาย คะแนนของประเทศมาเลเซียมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ และ ๒๐๑๖ มาเลเซียมีคะแนนรวมด้านการบังคับใช้กฎหมายอยู่ที่ ๐.๔๗ และได้เพิ่มขึ้นเป็น ๐.๕๐ และ ๐.๕๓ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๗, ๒๐๑๘ และ ๒๐๑๙ ตามลำดับ โดยคะแนนในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ อยู่ที่ ๐.๕๗ จะเห็นได้ว่าเป็นอีกหนึ่งด้านที่คะแนนมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการบังคับใช้กฎหมายของมาเลเซีย เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยด้านที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ การบังคับใช้กฎระเบียบโดยไม่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลแทรกแซง หรือไม่ขึ้นอยู่กับ การเรียกรับสินบน สอดคล้องกับผลการสำรวจด้านกระบวนการอันชอบธรรมหรือหลักศุภนิติกระบวนการ (due process) ซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนเป็นลำดับถัดมา สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการของหน่วยของรัฐ ในมาเลเซียจะต้องอยู่ภายใต้หลักการหรือกระบวนการของกฎหมายเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการของหน่วยงานของส่วนกลางหรือระดับท้องถิ่น โดยเป็นไปตามแนวคิดของหลักนิติธรรมที่มุ่งเน้นถึงการจำกัด การใช้อำนาจของรัฐให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน มิให้ถูกระทบกระเทือนจากการใช้อำนาจโดยไม่ชอบธรรม อย่างไรก็ตาม ด้านการเคารพสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล โดยเฉพาะการใช้อำนาจการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งถือเป็นการใช้อำนาจรัฐที่กระทบกับสิทธิในทรัพย์สินอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานประการหนึ่งที่สำคัญและได้รับการยอมรับในระดับสากล เป็นที่น่าสังเกตว่ากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในด้านดังกล่าวของมาเลเซียยังต้องมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากผลสำรวจในองค์ประกอบย่อยที่ ๖.๕ เป็นด้านที่มีคะแนนต่ำกว่าด้านอื่น ๆ และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค โดยการพัฒนากฎหมายและกลไกการบังคับใช้กฎหมายด้านการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ควรที่จะกระทำในขอบเขตและวัตถุประสงค์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงมีการกำหนดค่าทดแทนการเวนคืนที่เป็นธรรมและภายในระยะเวลาที่สมควร

๗. กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง ภายใต้สังคมที่ให้ความสำคัญกับหลักนิติธรรม บุคคลย่อมได้รับการระงับข้อพิพาทด้วยกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพอย่างเท่าเทียมและได้รับการเยียวยาความเสียหายอย่างเหมาะสมผ่านองค์กรในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการจะต้องปราศจากการแทรกแซง ทั้งยังต้องเป็นกระบวนการที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

โดยมีค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผล ทั้งนี้ ในการสำรวจหลักนิติธรรมด้านกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
แบ่งการพิจารณาออกเป็น ๗ องค์ประกอบย่อย ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๗.๑ ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการทางแพ่งได้	๐.๕๘	๐.๕๗	๐.๕๖
๗.๒ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	๐.๖๑	๐.๕๖	๐.๕๖
๗.๓ กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งที่ปราศจากการทุจริต	๐.๖๙	๐.๖๒	๐.๕๖
๗.๔ กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายบริหารหรือรัฐบาล	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๒
๗.๕ กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งไม่ล่าช้าเกินสมควร	๐.๗๑	๐.๖๐	๐.๔๖
๗.๖ ความมีประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	๐.๖๐	๐.๕๘	๐.๕๒
๗.๗ การมีกลไกการระงับข้อพิพาทที่สามารถเข้าถึงได้ มีความเป็นกลางและมีประสิทธิภาพ	๐.๖๖	๐.๖๘	๐.๖๗
คะแนนรวมด้านกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	๐.๖๓		

การสำรวจระดับหลักนิติธรรมด้านกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งของประเทศมาเลเซีย โดยรวมมีคะแนน ๐.๖๓ หรือร้อยละ ๖๓ เป็นอันดับ ๓๕ จาก ๑๒๘ ประเทศทั่วโลก โดยแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเป็นไปในทางที่พัฒนาขึ้น กล่าวคือ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๑๘ มาเลเซียมีคะแนนรวมด้านกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งอยู่ที่ ๐.๕๖ และได้เพิ่มขึ้นเป็น ๐.๖๐ และ ๐.๖๓ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ และปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นด้านที่คะแนนมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านของกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งในมาเลเซีย โดยเฉพาะการมีระยะเวลาการดำเนินการที่รวดเร็วหรือไม่ล่าช้าเกินสมควร ดังจะเห็นได้จากผลสำรวจในองค์ประกอบย่อยที่ ๗.๕ ซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนสูงที่สุดและอยู่ในอันดับ ๑๘ ของโลก ส่วนผลสำรวจด้านอื่น ๆ มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับของค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นด้านการปราศจากการทุจริต ประสิทธิภาพของกลไกการระงับข้อพิพาท ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง และประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง อย่างไรก็ตาม ผลสำรวจในด้านความเป็นอิสระจากการแทรกแซงของรัฐบาลหรือฝ่ายบริหารเป็นด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลและฝ่ายการเมืองยังคงมีอิทธิพลและบทบาทในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งของมาเลเซียที่ทำให้กระบวนการดังกล่าวมิได้เป็นอิสระเท่าที่ควร

๘. กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เป็นหนึ่งในมาตรวัดสำคัญที่จะสะท้อนถึงระดับหลักนิติธรรมของประเทศ เนื่องจากเป็นกระบวนการในการลงโทษผู้กระทำความผิดและเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายที่กระทบถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคล อย่างไรก็ตาม การดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญามีได้มีจุดมุ่งหมายในการลงโทษผู้กระทำความผิดเท่านั้น หากแต่ต้องให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในระหว่างการดำเนินคดีอาญาอีกด้วย และขณะเดียวกันควรที่จะต้องมีการมีระบบหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับมามีโอกาสในการดำเนินชีวิตที่ดี เพื่อลดการเกิดอาชญากรรมในสังคมอีกด้วย ในการสำรวจระดับหลักนิติธรรมด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแบ่งองค์ประกอบย่อยออกเป็น ๗ รายการ ซึ่งประเทศมาเลเซียมีคะแนนดังนี้

องค์ประกอบย่อย	คะแนน		
	ประเทศ	ภูมิภาค	โลก
๘.๑ กระบวนการสืบสวนสอบสวนทางอาญามีประสิทธิภาพ	๐.๖๒	๐.๕๓	๐.๔๒
๘.๒ การพิพากษาคดีอาญามีประสิทธิภาพและไม่ล่าช้าเกินสมควร	๐.๖๐	๐.๕๗	๐.๔๘
๘.๓ ระบบราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพในการลดอาชญากรรม	๐.๕๕	๐.๕๒	๐.๔๑
๘.๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๐.๔๘	๐.๔๘	๐.๔๗
๘.๕ กระบวนการยุติธรรมทางอาญาปราศจากการทุจริต	๐.๖๕	๐.๖๓	๐.๕๖
๘.๖ ระบบยุติธรรมทางอาญาปราศจากการแทรกแซงโดยไม่สมควรจากฝ่ายบริหารหรือรัฐบาล	๐.๔๐	๐.๔๗	๐.๔๗
๘.๗ กระบวนการอันชอบด้วยกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา	๐.๕๘	๐.๕๔	๐.๕๑
คะแนนรวมด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๐.๕๖		

ระดับหลักนิติธรรมของประเทศมาเลเซียด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยรวมมีคะแนน ๐.๕๖ หรือร้อยละ ๕๖ อยู่ในอันดับ ๓๘ จาก ๑๒๘ ประเทศทั่วโลก เมื่อพิจารณาผลการสำรวจในองค์ประกอบย่อย แต่ละด้านมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค โดยมีความโดดเด่นด้านการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กฎหมาย และกฎระเบียบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตั้งแต่เจ้าหน้าที่ในชั้นจับกุม ชั้นสืบสวนสอบสวน ชั้นพนักงานอัยการ และชั้นศาล ดังจะเห็นได้จากผลสำรวจในองค์ประกอบย่อยที่ ๘.๑ และ ๘.๕ ซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนสูงกว่าด้านอื่น ๆ ในแง่ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ผลการสำรวจในองค์ประกอบย่อยที่ ๘.๒ และ ๘.๓ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของมาเลเซียมีการดำเนินการที่ไม่ล่าช้าเกินสมควร ไม่ว่าจะเป็นการพิพากษาคดีหรือการดำเนินการในส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระบวนการภายหลังมีคำพิพากษา ซึ่งรัฐมีการจัดทำกลไกที่มีประสิทธิภาพในการเยียวยาผู้ต้องขัง และการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เช่นเดียวกับผลสำรวจในองค์ประกอบที่ ๘.๗ ด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา ซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนเป็นลำดับถัดมาแสดงให้เห็นว่ามาเลเซียให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิของผู้ต้องหา เช่น การยึดถือหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ (presumption of innocence) การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพจากการถูกจับกุมคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย การให้สิทธิผู้ต้องหาคดีอาญาเข้าตรวจสอบพยานหลักฐาน สิทธิที่จะมีที่ปรึกษากฎหมายและทนายความในการต่อสู้คดีอย่างเป็นธรรม และครอบคลุมถึงสิทธิของผู้ต้องขังเมื่อถูกพิพากษาว่ามีความผิดที่จะได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม แม้ผลสำรวจในองค์ประกอบย่อยที่ ๘.๔ จะอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยโลกและภูมิภาค แต่ได้สะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาในมาเลเซียยังคงมีการเลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ศาสนา และชาติพันธุ์ ซึ่งต้องมีการพัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักนิติธรรมที่มุ่งเน้นถึงความเสมอภาคของบุคคล สำหรับด้านที่เป็นปัญหาของมาเลเซียอย่างเห็นได้ชัดคือการแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยรัฐบาลและฝ่ายบริหาร การทำงานของฝ่ายตุลาการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงมิได้เป็นอิสระเท่าที่ควร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความยุติธรรมให้กับประชาชนได้

บทสรุป

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีผลสำรวจการปฏิบัติตามหลักนิติธรรมอยู่ในอันดับ ๒ ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยภาพรวมของคะแนนการสำรวจอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้อง

กับค่าเฉลี่ยภูมิภาคและโลก สำหรับด้านที่มีความโดดเด่นคือฝ่ายตุลาการ โดยการใช้อำนาจอยู่ภายใต้กฎหมาย และกฎระเบียบ ไม่ว่าจะเป็นการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ ความโปร่งใสของกระบวนการ รวมถึงการทำหน้าที่ ในการถ่วงดุลอำนาจกับฝ่ายอื่น ดังจะเห็นได้จากผลสำรวจที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายตุลาการที่มีคะแนนอยู่ในระดับ สูงกว่าด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่าฝ่ายตุลาการของมาเลเซียมีความเข้มแข็งและเป็นฝ่ายที่ใช้อำนาจ ภายใต้อำนาจนิติธรรมมากกว่าฝ่ายอื่น ส่วนด้านที่ควรมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักนิติธรรมคือการใช้อำนาจ ของฝ่ายบริหารและการสร้างกลไกตรวจสอบการใช้อำนาจฝ่ายบริหารโดยภาคประชาสังคม จากผลสำรวจ ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารเป็นด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะการใช้อำนาจ ในการแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและอาญา สะท้อนให้เห็นว่าอำนาจของฝ่ายบริหาร ยังคงมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมในมาเลเซีย ซึ่งกระบวนการดังกล่าวควรเป็นอิสระอย่างเด็ดขาด จากฝ่ายบริหารหรืออิทธิพลแทรกแซงอื่นเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ด้านของการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล ผลการสำรวจของประเทศมาเลเซียแสดงให้เห็นว่ามาเลเซีย ยังคงต้องพัฒนากลไกการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ กลไกคุ้มครองการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลจากการใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้มาเลเซียเป็นสังคมที่เคารพสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนอย่างสูงสุดตามหลักนิติธรรม